

Załącznik
do uchwały Nr XLII/233/14
Rady Powiatu Słubickiego
z dnia 25 lutego 2014 r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2014 - 2020**

POWIAT SŁUBICKI

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO	4
2.1. Działania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach	4
2.2. Działania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach	11
3. INSTYTUCJE I ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE SŁUBICKIM	12
4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA DO REALIZACJI	14
5. ADRESACI PROGRAMU, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, KOORDYNATOR ORAZ PARTNERZY PROGRAMU	17
6. SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJA PROGRAMU	18
7. PODSUMOWANIE	18
SPIS TABEL	19

1. WPROWADZENIE

Stworzenie spójnego systemu wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest niezbędne do osiągnięcia celu głównego, jakim jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, tak aby mogły one w pełni korzystać ze swoich praw i uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych jest zbiorem działań wielu podmiotów publicznych oraz organizacji pozarządowych, których przeznaczeniem jest tworzenie ogólnych warunków nauki, pracy, bytu i funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego.

W Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych, uchwalonej 1 sierpnia 1997 r., Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Dokument zawiera katalog dziesięciu podstawowych praw, wskazując tym samym najważniejsze obszary, w których niezbędne są intensywne działania.

Szczegółowemu uregulowaniu pomocy dla osób niepełnosprawnych w Polsce służy ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.).

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym uzyskania i utrzymania zatrudnienia (służą temu: szkolnictwo zawodowe, poradnictwo i pośrednictwo pracy). Natomiast rehabilitacja społeczna służy temu, by osobom niepełnosprawnym umożliwić pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Zgodnie z art. 35a pkt.1 ww. ustawy, do zadań powiatu należy „opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych”.

Założeniem programu jest to, aby osoby niepełnosprawne mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym, miały dostęp do edukacji, rehabilitacji, w warunkach umożliwiających łagodzenie skutków niepełnosprawności, z poszanowaniem ich praw.

2. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych, społecznych zmierzających od osiągnięcia, przy współudziale tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Zgodnie z zapisami cytowanej ustawy rehabilitacja jest procesem, którego celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym osiągnięcie i utrzymanie optymalnego poziomu funkcjonowania.

2.1. Działania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Rehabilitacja społeczna to jeden z istotniejszych aspektów działań kierowanych do osób niepełnosprawnych. Wynika to z przeświadczenia o potrzebie takiej aktywizacji osób niepełnosprawnych, której efektem będzie zapobieganie wykluczeniu społecznemu, jak również pełniejsze uczestniczenie w życiu społecznym.

Realizowana jest przede wszystkim przez:

- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Do zadań w ramach rehabilitacji społecznej, zgodnie z ww. ustawą, należą:

- a) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- b) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- c) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- d) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- e) dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w powiecie słubickim realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach. Środki finansowe na ten cel pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dysponentem środków jest Rada Powiatu, która po zasięgnięciu opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych – powołanej przez Starostę, w formie uchwały przeznacza środki na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Tabela 1. Kwota środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012 przeznaczona na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

Lata	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a)	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. b)	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. c)	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. d)	Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej
	<i>Kwota dofinansowania (w zł)</i>	<i>Kwota dofinansowania (w zł)</i>	<i>Kwota dofinansowania (w zł)</i>	<i>Kwota dofinansowania (w zł)</i>	<i>Kwota dofinansowania (w zł)</i>
2010	85.511,00	14.572,00	123.185,00	24.919,00	443.880,00
2011	74.892,00	5.670,00	136.440,00	33.727,00	468.876,00
2012	128.386,00	4.874,00	177.548,00	100.541,00	443.880,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a).

Turnusy rehabilitacyjne są zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności. Program turnusu powinien zawierać elementy rehabilitacji zgodnej z rodzajem schorzenia osoby niepełnosprawnej, podejmować zajęcia rehabilitacyjne, kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne oraz inne wynikające ze specjalistycznego rodzaju turnusu.

Tabela 2. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania PFRON	Kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (w zł)
2010	256	112	85.511,00
2011	167	92	74.892,00
2012	194	153	128.386,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. b).

Ważną rolę w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych odgrywa organizacja sportu, kultury i rekreacji. Dzięki tej formie aktywności osoby niepełnosprawne mają możliwość włączenia się w życie społeczne.

Rozpowszechnianie kultury umożliwia osobom niepełnosprawnym korzystanie z dóbr dziedzictwa narodowego. Odwiedzanie muzeów, teatrów jest ambitną formą spędzania wolnego czasu o szerokich walorach poznawczych i kształcących.

Upowszechnianie sportu pozwala nabywać i podnosić sprawność fizyczną osób niepełnosprawnych. Rekreacja umożliwia niepełnosprawnym wytchnienie i odpoczynek.

Tabela 3. Dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba przedsięwzięć, która została dofinansowana	Kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych (w zł)
2010	11	10	14.572,00
2011	5	5	5.670,00
2012	5	5	4.874,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. c).

Dzięki realizacji tego zadania możliwe jest wsparcie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w życiu codziennym.

Tabela 4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania	Kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (w zł)
2010	214	104	123.185,00
2011	287	114	136.440,00
2012	186	153	177.548,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. d).

Potrzeba dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się wynika z konieczności dostosowania do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych lokali mieszkalnych, zakupu specjalistycznego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie i komunikację.

Tabela 5. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010 – 2012.

Lata	Liczba wniosków, które wpłynęły do PCPR w Słubicach	Liczba osób, która skorzystała z dofinansowania	Kwota środków PFRON, która została przeznaczona na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (w zł)
2010	13	9	24.919,00
2011	14	13	33.727,00
2012	21	15	100.541,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach to jednostka, która jako jedyna w powiecie ślubickim, zajmuje się, wynikającą wprost z zapisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), rehabilitacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności mają wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Głównym celem działalności warsztatów terapii zajęciowej zgodnie z art. 10a ust. 1 i 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jest stworzenie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja tego celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania przez niepełnosprawnych: umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym bądź podjęcie pracy.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach, od początku swojego istnienia czyli od 29 grudnia 2005 roku, działa jako jednostka organizacyjna gminy Górzycza. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są w sześciu pracowniach tematycznych: multimedialno – informatycznej, krawiecko – tkackiej, kulinarnej, muzyczno – teatralnej, plastyczno – dekoratorskiej, stolarsko – technicznej. Liczba miejsc w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2010 – 2012 wynosiła 30. Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach finansowany jest w 90% ze środków PFRON, natomiast 10% pochodzi z budżetu samorządu powiatowego.

Tabela 6. Liczba osób uczestniczących w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2010 – 2012.

Rok	Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach	Rotacja uczestników
2010	Procesem terapeutycznym objęto łącznie: 32 osoby , w tym: - 20 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, - 12 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	W 2010 roku Warsztat opuściło 2 uczestników.
2011	Procesem terapeutycznym objęto łącznie: 36 osób , w tym: - 21 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, - 15 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	W 2011 roku Warsztat opuściło 6 uczestników.
2012	Procesem terapeutycznym objęto łącznie: 37 osób , w tym: - 23 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, - 14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	W 2012 roku Warsztat opuściło 7 uczestników.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żabicach.

Realizacja pilotażowego programu „AKTYWNY SAMORZĄD”.

W 2012 r. powiat słubicki przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jednostką odpowiedzialną za realizację programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach. Podjęcie się przez Powiat Słubicki realizacji tego programu było ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych.

Tabela 7. Środki wypłacone w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2012 roku.

Obszar dofinansowania	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Środki wypłacone (w zł)
A - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	0	0
B1 - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem	1	4.153,50
B2 - pomoc w zakupie urządzeń lektorskich	0	0
B3 - pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich	0	0
B4 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich	0	0
C - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	3	42.000,00
D – pomoc w utrzymaniu sprawności posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	3	9.000,00
E - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	0	0
F - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	0	0
RAZEM	7	57.941,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

W 2012 roku w pilotażowym programie „Aktywny samorząd” wzięło udział **10** wniosków na łączną kwotę **78 153,50** zł.

W 2012 roku dofinansowanie otrzymało **7** wniosków na łączną kwotę **57 941,82** zł.

Tabela 8. Środki wypłacone w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zadania w 2013 roku.

Moduł Programu	Obszar dofinansowania	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Środki wypłacone (w zł)
I	A1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	2.167,50
	A2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B	1	1.425,00
	B1- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	2	10.069,00
	B2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	1.000,00
	C1- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	34.160,00
	C2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	3	5.261,98
	C3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	0	0
	C4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	3.841,80
	D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	1	572,39
II	Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	15	27.960
RAZEM		30	86.457,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

W 2013 roku w pilotażowym programie „Aktywny samorząd” wzięło udział **41** wniosków na łączną kwotę **217 526,69 zł.**

W 2013 roku dofinansowanie otrzymało **30** wniosków na łączną kwotę **86 457,67 zł.**

2.2. Działania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach.

Rehabilitacja zawodowa dotyczy niepełnosprawnych osób w wieku aktywności zawodowej, a za cel stawia sobie przygotowanie do pracy oraz zapewnienie osobie niepełnosprawnej zatrudnienia, zgodnie z jej możliwościami psychofizycznymi i kwalifikacjami zawodowymi. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w art.13 ust.4 określa, że orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy nie stanowi przeszkody do podjęcia pracy

W żadnym ze stopni niepełnosprawności określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie ma przeciwwskazań do podjęcia pracy, jeśli warunki, odpowiadające możliwościom psychofizycznym osoby zainteresowanej, pozwalają na jej zatrudnienie.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. określa zadania powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej. Są to:

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe osób niepełnosprawnych,
- szkolenia i przekwalifikowania osób niepełnosprawnych
- przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej,
- dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego.

Tabela 9. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012 na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach.

Lata	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy (art. 26 e)		Podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12 a)	
	Liczba stanowisk	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)
2010	1	30.000,00	3	72.600,00
2011	3	69.041,00	0	0
2012	5	225.000,00	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

3. INSTYTUCJE I ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE SŁUBICKIM

Na terenie powiatu słubickiego funkcjonuje pięć ośrodków pomocy społecznej oraz jedno Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W czterech gminach: gminie Słubice, gminie Górzycy, gminie Ośno Lubuskie, gminie Cybinka funkcjonują środowiskowe domy samopomocy, natomiast w gminie Rzepin - powiatowy ośrodek wsparcia. Ponadto, jak zostało już podane powyżej w gminie Górzycy znajduje się Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach.

Tabela 10. Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy w latach 2010 – 2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Środowiskowy Dom Samopomocy w Słubicach (gmina Słubice)	24	24	24
Środowiskowy Dom Samopomocy w Górzycy (Gmina Górzycy)	19	19	19
Środowiskowy Dom Samopomocy w Ośnie Lub. (Gmina Ośno Lubuskie)	20	20	20
Środowiskowy Dom Samopomocy w Bieganowie (Gmina Cybinka)	20	20	20

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej z powiatu słubickiego.

Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Rzepinie został utworzony na podstawie uchwały Nr XIV/81/11 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Rzepinie i rozpoczął działalność 20 grudnia 2011 r. Ośrodek jest powiatową jednostką budżetową. Jest to Ośrodek wsparcia dziennego typu A - dla osób przewlekle psychicznie chorych (3 osoby) i typu B – dla osób upośledzonych umysłowo (19 osób), oferując łącznie uczestnikom 22 miejsca.

Podstawowym celem działalności Ośrodka jest zapewnienie uczestnikom oparcia społecznego, pozwalającego im na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną, rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia ról społecznych. W Ośrodku funkcjonują pracownia animacji kulturalnej, pracownia artystyczna, pracownia rehabilitacji i pracownia kulinarna.

W Ośrodku proponowane są różnorodne formy działań usprawniających. Każdy z podopiecznych realizuje indywidualny plan wspierająco-aktywizujący, opracowany przez powołany do tego celu Zespół Wspierająco – Aktywizujący. Program wspierająco-aktywizujący obejmuje uczestnictwo w treningach oraz innych zajęciach terapeutycznych prowadzonych w Ośrodku.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Obecny skład Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych powołany został Zarządzeniem Starosty Słubickiego Nr 25/11 z dnia 8 czerwca 2011 r.

Zadania Powiatowej Rady określa art. 44 b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji trybu działania wojewódzkich, powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych.

Do zakresu działania rady należy m.in.

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
  - a) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
  - b) realizacji praw osób niepełnosprawnych,
- 2) opiniowania projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 3) ocena realizacji programów,
- 4) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Posiedzenia rady zwoływane są, co najmniej raz na kwartał przez przewodniczącego:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek, co najmniej połowy członków prezydium rady
- 3) na wniosek, co najmniej 1/3 liczby członków rady.

Posiedzenia Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych odbywają się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach.

Na terenie powiatu słubickiego działają również organizacje pozarządowe, których statutowa działalność skierowana jest na potrzeby osób niepełnosprawnych, działających w ich interesie, bez względu na wiek, rodzaj i stopień niepełnosprawności.

Organizacja pozarządowa to podmiot niezależny od administracji publicznej, niedziałający w celu osiągnięcia zysku i wykonujący zadania z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia czy edukacji. Zgodnie z zasadą subsydiarności zadaniem podmiotu pozarządowego jest organizowanie nowatorskich przedsięwzięć opartych na alternatywnych metodach działania.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ ZADANIA DO REALIZACJI

<u>Cel główny:</u>	
<i>Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, przede wszystkim poprzez zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</i>	
<u>Cel szczegółowy 1:</u>	
<i>Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług dla osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.</i>	
Zadania:	<ul style="list-style-type: none"> a) wzmocnienie działań instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych; b) podnoszenie kwalifikacji pracowników w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych i podniesienie jakości oferowanych usług; c) dostępność miejsc w środowiskowych domach samopomocy, ośrodkach wsparcia; d) inicjowanie tworzenia nowych form wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji, opieki i usług medycznych; e) stwarzanie możliwości korzystania z usług rehabilitacyjnych również w miejscu zamieszkania; f) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne; g) zapewnienie udziału osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych i innych formach rehabilitacji; h) utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i medycznego; i) rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych w środowisku lokalnym usług rehabilitacyjnych, programów działań i form pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej;

Cele szczegółowy 2:***Wsparcie rodzin osób niepełnosprawnych.*****Zadania:**

- a) zorganizowanie grupy wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych;
- b) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, socjalnego;
- c) prowadzenie terapii rodzinnej psychologicznej i psychospołecznej;
- d) zapewnienie pomocy i wsparcia asystentów osób niepełnosprawnych;

Cel szczegółowy 3:***Rozwój ruchu samopomocy i tworzenie sieci oparcia społecznego (m.in. pomoc sąsiedzka, wolontariat, grupy wsparcia).*****Zadania:**

- a) podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat praw przysługujących osobom niepełnosprawnym;
- b) podnoszenie świadomości społecznej osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym;
- c) propagowanie tworzenia klubów samopomocowych i wolontariatu;
- d) zwiększenie przedsięwzięć podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych;
- e) wspieranie i organizacja imprez o charakterze integracyjnym, kulturalnym, rekreacyjnym;
- f) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie integracji społecznej;
- g) podejmowanie działań na rzecz aktywnej integracji społecznej, zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej osób niepełnosprawnych w ramach projektów realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
- h) przeciwdziałanie izolacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, które podlegają indywidualnemu nauczaniu, poprzez organizowanie imprez integracyjnych na terenie szkoły.

Cel szczegółowy 4:

Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych.

Zadania:

- a) likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej;
- b) likwidacja barier transportowych, m.in. poprzez pomoc w zakupie środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych dla jednostek powiatu, samorządów gminnych, organizacji pozarządowych;
- c) podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji, w tym m.in. pomoc w:
  - zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego przez osobę niepełnosprawną samochodu,
  - zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
  - utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym;
  - uzyskaniu prawa jazdy kat. B;
  - zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, oraz szkolenia w zakresie jego obsługi;
  - zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
  - opłacie za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu;
  - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym;
- d) podejmowanie działań w zakresie zwiększenia miejsc parkingowych;
- e) likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej;
- f) propagowanie idei tworzenia oddziałów integracyjnych w placówkach oświatowych i innych,

Cel szczegółowy 5:

Wsparcie i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- a) organizowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji osób niepełnosprawnych o charakterze zawodowym umożliwiających aktywizację zawodową;
- b) organizacja szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe;
- c) rozwój usług wspierających aktywizację zawodową i edukacyjną, udzielanie wsparcia finansowego do działań zmierzających do zatrudnienia;
- d) dążenie do rozwijania i udziału osób niepełnosprawnych w warsztatach aktywizujących;
- e) upowszechnianie wśród pracodawców informacji o możliwości tworzenia i wyposażenia nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie ze środków PFRON;
- f) wspieranie ekonomii społecznej dla osób niepełnosprawnych.

5. ADRESACI PROGRAMU, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, KOORDYNATOR ORAZ PARTNERZY PROGRAMU.

Adresaci programu:

- osoby niepełnosprawne,
- rodziny osób niepełnosprawnych,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- instytucje zajmujące się osobami niepełnosprawnymi.

Źródła finansowania programu:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- samorządy gminne,
- samorząd powiatowy,
- środki budżetu państwa,
- środki finansowe pozyskane z innych źródeł, w tym z Unii Europejskiej,
- Narodowy Fundusz Zdrowia.

Koordinator programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

Partnerzy:

- Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu słubickiego,
- organizacje pozarządowe,
- Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Rzepinie,
- Środowiskowe Domy Pomocy z terenu powiatu słubickiego,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Żabicach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słubicach,
- zakłady opieki zdrowotnej.

6. SPOSÓB MONITOROWANIA I EWALUACJA PROGRAMU

Program ma charakter otwarty i może być aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb, inicjatyw i możliwości.

Monitoring i ewaluacja programu polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Realizacja Programu monitorowana będzie na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach, a efekty realizacji przedstawiane będą Radzie Powiatu Słubickiego w corocznym sprawozdaniu z działalności Centrum.

7. PODSUMOWANIE

Program zawiera plan działań na lata 2014-2020. Na realizacji tego programu skorzystają nie tylko osoby niepełnosprawne, ale cała społeczność Powiatu Słubickiego. Wdrożenie Programu wymaga jednak współpracy przede wszystkim samorządu terytorialnego, instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Współpraca o której mowa powyżej, będzie miała wpływ na pełną integrację osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem oraz na poprawę warunków i jakości życia osób niepełnosprawnych.

Zadaniem organów samorządu terytorialnego jest realizowanie ustawowych zadań, wspieranie działań samych osób niepełnosprawnych i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Realizacja ujętych w programie działań ma za zadanie umożliwienie niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

SPIS TABEL

Tabela 1. Kwota środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010-2012 przeznaczona na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	5
Tabela 2. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON w latach 2010-2012	6
Tabela 3. Dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010-2012	6
Tabela 4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków PFRON w latach 2010-2012	7
Tabela 5. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2010-2012	7
Tabela 6. Liczba osób uczestniczących w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żabicach w latach 2010-2012	8
Tabela 7. Środki wypłacone w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2012 roku	9
Tabela 8. Środki wypłacone w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2013 roku	10
Tabela 9. Liczba i kwota udzielonych dofinansowań ze środków PFRON w powiecie słubickim w latach 2010 – 2012 na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach	11
Tabela 10. Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy w latach 2010 – 2012	12